

Kardinál Špidlík, přeslice a historická smyčka

Věřím, že jméno profesora ThDr. Tomáše Josefa Špidlíka je pro mnohé z vás dostatečně známé. Pro ty, kteří jeho jméno slyší poprvé, uvedu alespoň to, že jde o českého katolického teologa, kněze, jezuitu a kardinála, který byl považován za nejvšestrannějšího křesťanského orientalistu a kterého mimo jiné proslavily páteční promluvy na Rádiu Vatikán. Je o něm dobře známo, že se narodil v Boskovicích, a to 17. prosince 1919. V 19. století bylo příjmení Špidlík v Boskovicích a okolí poměrně časté a jeho nositelé se většinou živili jako tesaři nebo obuvníci, což bychom si měli zapamatovat, abychom pochopili souvislosti na konci tohoto článku. O druhé straně jeho rodu – po přeslici – se už tolik neví. Je to docela běžné a má to nábožensko-historické důvody, které zde ale nebudeme vysvětlovat. Pro nás je však tato rodová větev docela zajímavá, a tak si ji trochu rozebereme.

Otec Tomáš (narozen 1885), boskovický obuvník, si 10. června 1912 vzal za manželku Albínu Ševčíkovou, která v Boskovicích pracovala toho času jako služka. V roce 1919 jí bylo 23 let, takže byla c. k. okresním soudem v Blansku prohlášena zletilou (v té době byla zletilost od 24 let). Za svědky jim byli František Odehnal, obuvník v Boskovicích, a Josef Fabiánek, obchodník tamtéž. To poslední příjmení je sloupským občanům jistě povědomé a snad se k němu také někdy dostaneme.

Albína se narodila v Šošůvce na čp. 83, a to 1. listopadu roku 1888. Na svět jí jako porodní bába pomáhala Barbora Meluzínová ze Sloupa čp. 2. Její rodný dům najdete kousek nad uličkou rozdělující Sloup a Šošůvku – tedy na Příhoně. Zdůrazňuji to proto, že to bude dále hrát jistou roli. Matkou Albíny byla Marianna, rozená Vašíčková, dcera Františka Vašíčka ze Šošůvky. Otcem Albíny byl František Ševčík, domkař v Šošůvce. Svatbu měli 6. června roku 1886. V tomto roce je ženich v matrice uváděn na čp. 57 a hned dvakrát (!) je zde napsáno Příhon. Jak ale víme, tak čp. 57 je ve Sloupě „Na Stráni“. Rozhodně bych si nedovolil myslet, že tehdejší duchovní nevěděl, kde je Příhon a kde Stráň. Dovolím si ale spekulovat o tom, že toto označení může souviset s problémem kolem získání titulu městys, kdy ke Sloupu bylo administrativně a jen dočasně přifařeno několik domů z Příhonu. V této linii ještě pokročíme dále a snad se v tom neztratíme. Otcem Františka (Ševčíka) byl František Ševčík, domkař ve Sloupě a matkou Anna Klusáková. To je další příjmení, které by si zasloužilo naši pozornost, protože z tohoto rodu pocházejí dva z představitelů takzvaných „skalních duchů“.

Z matričních zápisů je velice pravděpodobné, že se k nám tato větev Ševčíků dostala z Houska. U nás se ale příjmení Ševčík vyskytuje od nepaměti, i když původně mělo tvar „Ševců“ a vyjadřovalo, že jeho nositel se živil jako švec čili obuvník. A to je ona historická smyčka, kterou se dostáváme zpět k otci kardinála Špidlíka a ke třetí části titulku.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že dědeček kardinála Špidlíka z matčiny strany bydlel ve Sloupě. Profesor ThDr. Tomáš Josef kardinál Špidlík SJ zemřel 16. dubna 2010 v Římě.

Miloslav Kuběna